

SATVERSMES TIESAS KOLĒĢIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV-1010. Tālrunis: 67830735, 67210274. E-pasts: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS

PAR ATTEIKŠANOS IEROSINĀT LIETU

Rīgā

2025. gada 5. decembrī

Satversmes tiesas 1. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētāja Irēna Kucina, tiesneši Anita Rodiņa un Jautrīte Briede,

kolēģijas sēdē izskatījusi [..] (turpmāk – Pieteikuma iesniedzējs) pieteikumu par lietas ierosināšanu (pieteikums Nr. 208/2025),

konstatēja:

1. No pieteikuma secināms, ka Pieteikuma iesniedzējs lūdz Satversmes tiesu atzīt Ministru kabineta 2007. gada 27. novembra noteikumu Nr. 800 “Izmeklēšanas cietuma iekšējās kārtības noteikumi” (turpmāk – Iekšējās kārtības noteikumi) 4. pielikuma 10. punktu un 10. pielikuma 10. punktu (turpmāk – apstrīdētās normas) par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 91., 105. un 111. pantam.

2. Iekšējās kārtības noteikumu 4. pielikuma 10. punkts noteic, ka apcietinātajam ir tiesības glabāt mazgabarīta televizoru (ekrāna izmērs līdz 50 cm pa diagonāli), televizoram pievienojamas videospēļu iekārtas, kuras nerada neatļautas saziņas risku, mazgabarīta ledusskapi un radiouztvērēju. Savukārt šo noteikumu 10. pielikuma 10. punkts noteic, ka sūtījumos un pienesumos pieļaujams saņemt mazgabarīta televizoru (ekrāna izmērs līdz 50 cm pa diagonāli),

televizoram pievienojamas videospēļu iekārtas, kuras nerada neatļautas saziņas risku, un radiouztvērēju.

3. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 19.² panta pirmajai daļai konstitucionālo sūdzību var iesniegt ikviena persona, kura uzskata, ka tai Satversmē ietvertās pamattiesības aizskar tiesību norma, kas neatbilst augstāka juridiska spēka tiesību normai. Savukārt minētā panta sestās daļas 1. punkts prasa pieteikumā šādu uzskatu pamatot.

Personas pamattiesību aizskārums Satversmes tiesas likuma izpratnē ir saprotams tādējādi, ka apstrīdētā norma rada nelabvēlīgas sekas tieši pieteikuma iesniedzējam. Iesniedzot konstitucionālo sūdzību, pieteikuma iesniedzējam jānorāda objektīvi pārbaudāmi fakti, kas raksturo viņa pamattiesību aizskārums un ļauj konstatēt tā rašanās brīdi (*sk. Satversmes tiesas 2013. gada 10. maija sprieduma lietā Nr. 2012-16-01 16.3. un 22.3. punktu*).

No pieteikuma secināms, ka Pieteikuma iesniedzējs atrodas izmeklēšanas cietumā. Pirms nonākšanas apcietinājumā viņš iegādājies jaunākās paaudzes videospēļu iekārtu. Pieteikumā norādīts, ka apstrīdētās normas neļauj šādu iekārtu lietot, personai atrodoties izmeklēšanas cietumā. Pieteikuma iesniedzējs uzskata, ka tādējādi apstrīdētās normas aizskar viņam Satversmes 105. pantā un 111. pantā ietvertās tiesības, kā arī pārkāpj Satversmes 91. pantā ietverto tiesiskās vienlīdzības principu.

No Apcietinājumā turēšanas kārtības likuma secināms, ka izmeklēšanas cietuma darbinieki pārbauda sūtījumu un pienesumu saturu un lemj par to, vai attiecīgo priekšmetu atļauts glabāt (*sk. Apcietinājumā turēšanas kārtības likuma 15. un 21. pantu*). Pieteikumā vispārīgi norādīts, ka Pieteikuma iesniedzēja īpašumā ir videospēļu iekārta, kuru viņam nav atļauts izmantot. Tomēr nav norādīti objektīvi pārbaudāmi fakti, kas raksturotu tieši Pieteikuma iesniedzējam ar apstrīdētajām normām radīto pamattiesību aizskārums un ļautu konstatēt tā rašanās brīdi. Proti, no pieteikuma un tam pievienotajiem dokumentiem nav konstatējams, ka Pieteikuma iesniedzēja īpašumā esošā videospēļu iekārta ir tāda, kuru cietuma darbinieki pēc pārbaudes saskaņā ar apstrīdētajām normām aizlieguši

glabāt. Pieteikumā pēc būtības nav ietverts lietas arī faktisko apstākļu izklāsts vai pievienoti dokumenti lietas faktisko apstākļu noskaidrošanai. Tādēļ nav konstatējams tāds apstākļu kopums, kas ļautu Satversmes tiesas kolēģijai pārliecināties par Pieteikuma iesniedzēja pamattiesību aizskārumu un konstatēt tā rašanās brīdi.

Papildus tam Pieteikuma iesniedzējs nav arī pamatojis to, kādā veidā tieši apstrīdētās normas aizskar viņam no Satversmes 111.panta izrietošās pamattiesības. Pieteikuma iesniedzējs uzskata, ka videospēļu spēlēšana veicina emocionālo līdzsvaru un mazina stresu apcietinājuma laikā, tāpēc apstrīdētās normas aizskar arī viņam Satversmes 111.pantā ietvertās tiesības. Tomēr apstrīdētās normas neliedz apcietinājuma laikā spēlēt videospēles, bet liedz to spēlēšanai izmantot iekārtas, kas rada neatļautas saziņas risku. Tāpat apstrīdētās normas neliedz saņemt veselības aprūpes pakalpojumus vai citādā veidā īstenot savas tiesības uz veselību. Pieteikumā nav pamatots, ka Satversmes 111. pants liegtu likumdevējam noteikt prasības izmeklēšanas cietumā atļautajām videospēļu iekārtām.

Līdz ar to pieteikums neatbilst Satversmes tiesas likuma 19.² panta pirmās daļas un sestās daļas 1. punkta prasībām.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 3. punktu, Satversmes tiesas 1. kolēģija

nolēma:

atteikties ierosināt lietu pēc [..] pieteikuma (pieteikums Nr. 208/2025).

Lēmums nav pārsūdzams.

Kolēģijas priekšsēdētāja

Irēna Kucina